

Spotterek Ferihegyen

Levadászni az elnököt

2006. június 21., 19.55. Ferihegy 2. A 31R jelű pálya közelében csoportokba verődött emberek várakoznak a reptér mögötti mezőn. A látcsőhöz tapadó fiatalember hosszú hallgatás után végre jelt ad. Minden szem a torony és a közeledő gép pilótájának párbeszédét adó-vevőn követő hátizsákos figurára tapad, aki mosolyogva bólint.

légierő első számú gépe, a repülő Fehér Ház pedig olyan különleges „vas”, amely talán húsz év múlva mutatja magát legközelebb.

Vecsést elhagyva a 4-es útról Ecsér felé kanyarodunk. A magyar spotter oldalról letöltött *bedekkerben* a megfigyelő hely leírása mellett az ott mutatkozó gépek, a Nap állása, de az ajánlott objektív és még kazalnyi hasznos tanács szerepel. Egy földúton dülöngélve érjük el a 31R jelű betoncsík küszöbét, a tőlünk kerítéssel elválasztott leszállópálya végén valamikor este fél hét és nyolc között landol állítólag az Air Force One. A hervasztó melegben egyre több autó érkezik a mezőre, a kerítés túloldaláról figyelő járőr a közterületről nem kergethet el. „Túl szép volt, hogy igaz legyen” – sóhajt nagyot kísérlők, amikor kisvártatva rendőrök hajtának el minket egy pár száz méterre fekvő erdősáv mögé. „Ne vicceljél velem, tudom, meddig küldhetsz vissza! Tizenkét évig voltam a toronyban!” – felel egy középkorú férfi, a többiek zokszó nélkül vonulnak a távolabbi lesállásokba. Szinte hullámzik a határ. A legtöbben a bennfentes információkra is támaszkodó internetes fórum alapján gyűltek a 31R-hez, mások a rendőri jelenlét területi eloszlása alapján következtettek, szomszédunk a légi irányítás honlapján keresgéelve orientálódott. „Túl has” – legyint egy tapasztalt szakállas a csapat után, amely közvetlenül Bush várható röppályája alatt, fotó szempontjából kedvezőtlen helyen vert tábor. „Mit tudtok?” – érkezik egy barátságos férfi, aki a légvédelemnél töltött évek és szenvedélyes katonai makettezés után családos emberként már kezd átállni a polgári gépekre. Csomagtartójában digitális tükörreflexes és videokamera, különféle binokulárék (kétlencsés távcsövek), állvány, csillagász- és egyszerű távcső. De látunk húszéves Pajtással szaladgáló ifjút is, aki szerint csak az a lényeg, hogy meglegyen a kép.

Fotó: Buzás Balázs

FAPADON SZÁLLNI ÉLVEZET

■ Az amerikai elnököt szállító Air Force One gyanútlanul készül a landolásra. A környező fák árnyékából tucatnyi ember lép elő. Homloktörlés, gépek a célpontra tartva, élesítés, kezek az elsütőbillentyűn. Amikor a 747-es Boeing lassan elúszik a fejünk felett, halk morajlás és fohász-kodás hallatszik. Mindenki egyszerre tüzel. Megvan a kép!

„Ha jó az infó, akkor is csak ötven-ötven, hogy sikerül. A széliránytól függően kétfelől is érkehet” – figyelmeztet a délutáni induláskor kísérlők, aki műkedvelő fotósként először hirtelen ötlettől vezérelve parkolt le Ferihegy mellett, hogy repülőt is fényképezzen. Legnagyobb meglepetésére egy csomó eget fürkésző emberbe botlott.

Sokan egy mozdonyt figyelve érzékenyülnek el, másoknak egy dübörgő kamiontól ver hevesebben a szíve, a repterek körül ólálkodó „spotter” a légi forgalom szerelmese. Télen, nyáron, verőfényben és szürkületben, le- vagy felszálláskor, a hangárban, a teraszon, kerítéshez támasztott létráról fényképez, legyen Ferihegyen, egy vidéki kifutópálya mellett vagy a párizsi légtér rajzásában.

Nem infantilis lúzer,

inkább plátói alkat, technikaőrülként is romantikus figura, aki a szép formára, egy jó beállításra kitartóan képes várni. A Jumbo Jet, a Boeing-747-es ritka madár a magyar légtérben. Az amerikai

„Nekem könnyű, kezdő vagyok, és minden érdekel. Annak nehéz, akinek hosszú listát kell kipipálnia, vagy csak pár dolog érdeklí” – mondja kísérlők. A vérbeli spotter gyermekkorában jó eséllyel modellekkel szaladgált, kamaszként készülő makettje felett éjszakázott, és persze folyvást a repterek körül serteptertélt. Folyamatosan követi a gépek mozgását, vágja a menetrendet, tudja, hol, melyik társaságnál volt gépcseré. A szenvedély mindenkit más légifolyósóra terel: van, akit az átrepülő gépek hipnotizálnak, mások egy makett részleteinek kidolgozása miatt a hangárokbá járnak, de a legtöbben az induló és érkező vasakat követik. A szent örületnek itt is ezer arca mutatkozik: egyesek lajstromszámó-

kat gyűtenek, mások konkrét légitársaságban utaznak, megint mások egy típust követnek, vagy egy bizonyos festésre esküsznek, de még köztük sincs konszenzus. Az egyik az indulási sprintet favorizálja, a másik inkább ereszkedés közben szereti látni ideálját, a harmadiknak csak a felszállás pillanatában remeg meg az orrcimpája. A szemérmesebbek sejtelmes szűrőküneti fényben vagy a kelő napnál szokták megörökíteni kedvenceiket. A munka után rendszerint itt relaxáló Zoltán viszont alig fotózik, most is inkább a beérkező Lufthansa gép mögött keletkező légörvények sustorgásában gyönyörködik. A fiatalember valószínűleg

az egyetlen helyi lakos,

aki az iraki invázió idején innen startoló szállítógépek robaját hallva mosolyogva tárta szélesre éjszaka az ablakot. A spotter életében idővel persze törvényszerűen a kuriózumok kerülnek előtérbe, ennek pedig beláthatatlan következményei lehetnek. Amikor egyszer menetrenden kívül, csupán egy lajstromszámmal ellátott gép szállt le tankolni Ferihegyen, a spotterek izgattottan próbálták azonosítani. A tulajdonos cég után nem sokkal meglett a vállalat gazdája is – kísérőnk szerint azóta tud a közvélemény az ismeretlen célból Magyarországon megforduló CIA-gépekről.

Akinek itthon már megvolt minden álma, mi más tenne, gépre száll – főképp a junior spotter számára életbe vágó, hogy családja mellette álljon. „Ha van pénz, nyáron egy nap alatt megjárjuk Amszterdamot a fapaddal, de voltunk már hétvégén Zürichben is. Élvezzük a repülést, nézünk, fotózunk, alvás persze a terminálon” – meséli egy fáradt tekintetű apa, aki tizenéves fia vágyainak nyomában korábban pályaudvarokon töltötte minden szabad idejét. Egy ilyen külföldi kiruccanásból egyszer már az egész világsajtót bejáró kép is született: a felszállás közben a párizsi reptéren lángra kapó Concorde-ról készített drámai képeket két magyar spotter jegyzi.

A szúnyogok jóllaktak, körülöttünk órák óta legalább harminc autó utasa várakozik családostul, nem csoda, ha a műútról befaroló amerikai pickup volánjánál ülő cowboykalapos férfiban többen a várva várt hírességet vélik felfedezni. Sokan rádión követik az irányítótorony és a gépek közti kommunikációt, bár igazából senki nem hisz abban, hogy a világ legveszélyeztetettebb emberének érkezéséről ilyen könnyű lenne értesülni. „Úgy álltok itt, mintha a Messiást várnátok” – gúnyolódik egy férfi, aki délután négy óta most veszi le először a szemérlát-csövet. Egyszerre gyanús gép mutatkozik, a tömegben enyhe izgalom lesz úrrá, de szomszédunk a fejét rázza. „Ez csak a tartalék, a másik sokkal szebb. A japcsi császár két egyforma

B-744-essel jött. Putyin IL-96-osának egy IL-62-es volt a tartalékja” – mormolja fókuszálás közben. Recsegés-ropogás hallatszik a bozótos felől. „Most jönnek a kommandósok, hogy elzavarjanak” – sápad el egy Győrből érkezett asszony, de csak ütéskopott lovas szekerekkel vashulladék után járó roma fiatalok érkeznek.

Aztán egyszerre csak itt van,

valóban Bush gépe tűnik fel balról a fák felett, de aztán, mintha meggondolná magát, félfordulattal elinal. Kisvártatva a poszt újra jelez, és hihetetlen, de egymást taposva simán végighallgathatjuk, amint az Air Force One pilótája a magyar légiirányítóval megbeszéli a landolást. Erős fényel, kirakott futóművel, nagy lustán ereszkedik a pálya felé az elnöki festésű, valóban bámulatos 747-es. „Úgy néz ki, mint egy KLM-gép” – fakad ki egy magáról megfélemezett fiatalember. A megjegyzést jég hideg csend fogadja. Kattognak a gépek, vesznek a kamerák, a fejünk felett talán száz méterrel, szinte vitorlázva érkező különgép kitűnő célpont. Kisvártatva már mindenki boldogan búcsúzkodik, a tudósító meg azon tűnődik, mi végre az egész várost sújtó biztonsági intézkedések, ha itt, a prélin egy vállról indítható rakétával bárki lezedhetne volna a gépet.

Linder Bálint

A PANNON EGYETEM BEMUTATJA

EFOTT 2006

PESTI+11 támogatásával

www.efott.hu

BALATON / ZAMÁRDI > JÚLIUS 18–22.

Junior Kelly & Band (JAM) / Raul Paz (CUB)
Tankcsapda / Kispál és a Borz / Quimby
Yonderboi / Emil.Rulez! / Anima Sound System / Ghymes / Republic / ... + további 80 fellépő

djuice
BORSODI
CITROËN
MKB BANK
Szociális és Munkaadói Minisztérium
DIÁK HITEL
FILM MŰZÉUM
DEWALT
hök
ESTAZOK